

Med in ameriški slamnik – kombinacija, ki odpravlja vzroke prehlada ali gripe

Borut Gosar*, Andreja Kandolf**

Pred vrati je zimsko obdobje oz. sezona prehladov in gripe, s tem pa tudi čas, ko čebelar proda večino svojih čebeljih pridelkov. Da bi povečali dodano vrednost svojega medu, vam predstavljamo nov izdelek – koncentriran izvleček iz ameriškega slamnika, namenjen predvsem kot dodatek medu. Prednost medu z dodatkom ameriškega slamnika je v tem, da njuna kombinacija blagodejno vpliva na odpravljanje (učinek medu) in zdravljenje (učinek ameriškega slamnika) simptomov prehlada ali gripe. Splošno znano je, da med zaradi svojih blagodejnih lastnosti pomaga blažiti kašelj, deluje pomirjujoče na vneto grlo ter ima antioksidativne in antibakterijske lastnosti. Na drugi strani ameriški slamnik krepi odpornost organizma, to pa prispeva k hitrejši ozdravitvi.

Nekaj o škrlatnem ameriškem slamniku

Škrlatni ameriški slamnik (*Echinacea purpurea* Moench) ali kratko ameriški slamnik je zelnata trajnica, ki spada v rod *Echinacea* in družino košarnic. Rod *Echinacea* izhaja iz grške besede *echinos* (εχινός), ki pomeni jež oziroma morski ježek, nanaša pa se na osrednji del cveta, ki ima bodičast videz. Uporaba rastline ima dokaj dolgo zgodovino, saj so jo uporabljala številna plemena severnoameriških Indijancev za zdravljenje vseh vrst ran, proti različnim vnetjem, ob pikih insektov in ugrizih kač, proti kašlju, prehladu, zobobolu, trebušnim krčem in celo proti gonoreji. Dandanes so pripravki iz ameriškega slamnika med najboljše prodajanimi in cenjenimi rastlinskimi zdravili tako v Evropi kot v ZDA. Uporabljajo jih predvsem za krepitev imunskega sistema.

Ameriški slamnik je tudi edina zdravilna rastlinska vrsta, katere imunostimulativno delovanje je dokazano s kliničnimi študijami, to pa je leta 2008 potrdila tudi evropska Agencija za zdravila. Prav na podlagi pozitivnega mnenja te evropske ustanove je pri nas mogoče kot sredstva, ki deklarirano krepijo imunski sistem, registrirati samo pripravke iz škrlatnega ameriškega slamnika. Prednost te rastline je tudi v tem, da je izdelke iz te rastline mogoče deklarirati kot zdravila ali kot prehranska dopolnila, zato jih je

Foto: Drago Pančur

mogoče prodajati po podobnih zakonskih pravilih, kot veljajo za živila.

Priprava medu z ameriškim slamnikom

Med z ameriškim slamnikom pripravimo tako, da vanj umešamo ekstrakt iz te rastline. Ker pa običajen ekstrakt iz ameriškega slamnika vsebuje veliko vode in alkohola, se medu spremenijo fizikalne in kemične lastnosti, tako da ni več privlačen za uporabo. Zaradi tega je treba medu dodati poseben koncentriran ekstrakt iz ameriškega slamnika, ki vsebuje manjši delež topil, saj ta ne spremeni občutno fizikalnih in kemičnih lastnosti medu. Za izdelavo primerne koncentriranega ekstrakta iz ameriškega slamnika z visoko vsebnostjo učinkovin je treba natančno poznati to rastlino ter postopke za njeno predelavo do končnega izdelka. Koncentrat iz ameriškega slamnika, ki je primeren za mešanje z medom, v Sloveniji proizvaja podjetje Medikoel, d. o. o. Pri njih dobite tudi recepturo za pripravo medu s koncentriranim izvlečkom ameriškega slamnika.

Čebelarji ali čebelarska društva, ki bi želeli prodajati tovrsten izdelek, morajo poleg osnovne registracije čebelarske dejavnosti (registracija pri MKGP, VURS) in registracije dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali katere koli druge oblike, ki dovoljuje predelavo čebeljih pridelkov, svoj obrat registrirati tudi kot obrat živilske dejavnosti za prehranska dopolnila pri Zdravstvenem inšpektoratu RS (ZIRS). Poleg registracije obrata živilske dejavnosti za prehranska dopolnila je treba izdelek kot prehransko dopolnilo prijaviti tudi pri Ministrstvu za zdravje. Postopek za prijavo je objavljen na spletnih straneh Ministrstva za zdravje. Vse dodatne informacije v zvezi z registracijo živilske

* dr.

** svetovalka JSSČ za zagotavljanje varne hrane

dejavnosti za prehranska dopolnila ter s postopkom za prijavo prehranskega dopolnila lahko dobite tudi na ČZS, JSSČ, podjetje Medikoel, d. o. o., pa vam lahko pripravi ustrezno dokumentacijo za prijavo pre-

hranskega dopolnila. Seveda pa je treba izdelek tudi ustrezno označiti. Ker je izraz MED rezerviran samo za med, se je treba v imenu tega izdelka izogibati tej besedi. ■

Inovativne rešitve v čebelarstvu Gosar

Franci Gosar

Čebelarstvo Gosar iz Sel pri Vodichah predstavlja nekaj inovativnih tehnoloških rešitev za različna čebelarstva opravila, ki so po navadi precej zamudna, težaška ali celo nevarna za človekovo zdravje.

Točenje sladkorne raztopine s potopno črpalko

Že več let, še posebej zaradi težav s hrbtom, uporabljam za točenje sladkorne raztopine za krmilje-

nje čebel potopno črpalko z močjo približno 250 W ter s približno 8 metrov dolgo in 3/4 cale široko cevjo z ustrezno pipo. Črpalko uporabljam tako za pretakanje sladkorne raztopine iz mešalnika v cisterno na avtu ali prikolici, kot tudi za dodajanje krme v pitalnike na zabojniku. Za zagotovitev 220 V uporabljam agregat ali pretvornik ustrezne moči (v mojem primeru 300 W). Največkrat uporabljam pretvornik. Cena črpalke in cevi s pipo je manj kot 100 EUR, pretvornika pa še približno 70 EUR.

Doziranje mravljinčne kisline

Za večjo varnost in za doziranje mravljinčne kisline uporabljam posebno korito, s katerim dosežem stabilnost posodic, hkrati pa ga uporabljam tudi kot mero (v konkretnem primeru 100 ml). Če želim natočiti manjšo količino mravljinčne kisline (80 ali 60 ml), uporabim vložek. Seveda korito uporabljam tudi za nošenje posodic, primerne pa je tudi za shranjevanje hlapilnikov.

